Quelle: https://manuscripta.at/?ID=36947
Copyright: Göttweig, Benediktinerstift

an restituendo sit faciendum / quis teneat
restituere / quid et quantum teneat restituere
quando / vbi / cui / quomodo / et p quem /
Quia ad primum sciendum q de re aliena
ablata iniuste invito dno restituendo
est faciendum regulariter nisi ra-
tionabilis excusatio locum habeat p'ut
patet p illud luce 19 Zachei ecce dimi-
dium bonorum do pauperibus et si quid
aliquem defraudavi reddo quadruplum
Cui Ihesus ait hodie salus huic domui
facta est ergo prius quam voluntatem
reddendi haberet / nondum erat ei salus / ergo
per restitutionem defraudati sit ei salus
Item luce 20 et Mathei 22 ait vpt
reddite que sunt cesaris cesari / et
que sunt dei deo / Ubi tributum et
pecunia reddite cesari / decimas
et victimas reddite deo Item ad
Rom 13 / Reddite omnibus debita / cui tribu-
tum tributum / cui vectigal vectigal /
cui honorem honorem / Item Iacobi
v° ecce merces operariorum qui
messuerunt regiones vestras que fraudata
est a vobis clamat et clamor
eius in aures dni sabaoth intravit
Item alienum retinere est contra preceptum
dni dei De utrono xix° Non furtum
facies Non concupisces rem proximi tui
Item dictat tam leges ecclesiastice
quam civiles / immo lex divina / vetus
et nova / evangelica et naturalis
ratio que dictat / quod tibi non vis
fieri alteri ne feceris Ecclesiastici
xviii Quando aliquis excusat quis
a restitutione patet in quibus casibus
dicit pe. de pa. in l. de ff. ii. Primus
est ppter impossibilitatem / vt qui nichil
habet unde restituat / et est moritu-
rus statim Secundus ppter creditorum
remissionem nisi in duobus casibus
vnus est si non pt creditor donare
puta quia non habet administrationem
talis rei Alius qui in iure tantum e
q remissio non valet / tunc non ex-
cusat / sic in iudicante de legato
qui indebite munera et expensas
recipiens vt executor quens tenet
redde multa ei partim remissione
p futura / De rescriptis et statutis
lib. vi° Item de visitante iure
ordinario recipiente munus ad aliquem
duplum restituendum tenet / nec ppter
remissio De temp. et exigit lib. vi°
Tertius excusat retrompensando / Nam
si michi teneris dare / et ego tibi alia
debeam / neuter tenet alteri soluere
sed pt vtrique compensare / Sic de oblig
aliqs bnus in foro q tenetur / sunt
liquidi ad liquidum sit retrompensatio /
vt si debes michi decem / et ego tibi
alia decem / nemo tenet alteri solu-
ere / sed pt vtrique compensare / Sic
in foro q sunt / vbi oia sunt liquida
coram deo et sic in foro exteriori /
si res debitoris ad me pervenit
sine dolo possum eam / retinere
p modum pignoris quousque michi
satisfecerit Sic et hic / sed non
cum dolo Quarto excusat prescri-
ptio / si iusto titulo et bona fide
res aliena est a me possessa /
non vicio furti / aut violencie /
affecta / q completo p spatium iuris
auctoritate statuti tribuit eam
de possessori et vigilanti / Quinto
excusat amissio seu perditio
rei / sed sub distinctione / Nam qui
furem seu obviam rapere r abstulit non
dno / loco et tpe q gruo / et dum
noluit accipere in isto casu non
tenet de casu fortuito alto te
q fur e in mora restituendi
et illicite tenet non pt. Sum
immo si res fuisset cum modo
aput dnum pentura ad hue te
q mori traxit aput se periculum
ppter injuriam furtum / Sexto / Dicit
est si depositarius ut como dicitur
qui a principio licite accepit dno
repetenti / in debite negavit
Vo ad sdm quis restituere
teneat De hoc sunt regule
sdm Sanctum et Thom. et Bonapte
Generalis quid qui dat causam
tocius damni et sine quo non
fieret damnum / illud tenet in solidum
restituere / hoc est tenet ad totum
damnum restituendum Si aut dat
aliqo modo causam damno tenet
ad restituendum / p quito dedit causam /
Secunda regula Quinquis causam